

SZÁMÍTÓGÉPPEL TÁMOGATOTT OSZTÁLYTERMI KOLLABORATÍV VITATÉRKÉPEZÉS ÉS GONDOLATTÉRKÉPEZÉS ÖSSZEHASONLÍTÓ ELEMZÉSE

Molnár Pál, Kárpáti Andrea

ELTE-TTK Multimédiapedagógiai és Oktatástechnológiai Központ

Kulcsszavak: kollaboratív vita- és gondolattérkép, számítógéppel támogatott együttműködő tanulás, vizuális tudásépítő alkalmazások

Előadásunkban két, számítógéppel támogatott kollaboratív együttműködő tudásépítő vizuális alkalmazás empirikus adatokon és kérdőíves felméréseken alapuló összehasonlító elemzését mutatjuk be. Mindkét alkalmazást felsőoktatási környezetben próbáltuk ki, a kollaboratív vitatérképezést a 2009 tavaszi félévben (n=9), a kollaboratív gondolattérképezést a 2010 tavaszi félévben (n=9). Vitatérképezéshez a KP-Lab – Knowledge Practices Laboratory (Tudás és Gyakorlat Laboratóriuma) nevű, az Európai Unió 6. Keretprogramja által támogatott, 2006-tól 2011-ig tartó projekt keretében kifejlesztett MapIt nevű vizuális kollaboratív vitatérkép-készítő alkalmazást használtuk, a gondolattérképezéshez a Mindmeister nevű kollaboratív gondolattérkép-szerkesztő online szolgáltatást. A két alkalmazás felhasználásának célja azonos volt, osztálytermi, valós idejű közös ötletgyűjtés hallgatói csoportmunkához (Molnár és Kárpáti, 2009).

Az alkalmazások használatának alapja a dialogikus tanuláselmélet, (Hakkarainen és Paavola, 2004, 2007), vagyis a megosztott objektum(ko)n keresztül történő, diskurzus alapú, közösségi, hálózatos tanulás. A hatékony mentorálás, az együttműködő tudásleltérezés, vita és megbeszélés, a csapattréning és a tudásforrások egyidejű, közös használatának elősegítésére fejlesztették ki a MapIt vitakövető szoftvert. A szoftver jól kapcsolható a fogalom- és gondolattérképezésnek, valamint a folyamatok képi ábrázolásának az oktatás világában egyre népszerűbb technikáihoz is. A Mindmeister az interneten elérhető, online kollaboratív alkalmazások egyik legelső és legkidolgozottabb képviselője.

Az előadásban ismertetjük a kollaboratív vitatérkép- és gondolattérkép-készítés megközelítését a két alkalmazáson keresztül, konkrét esettanulmányokkal. Kitérünk a két vizuális térképezési módszer azonos és eltérő jellemzőire, a bennük rejlő lehetőségekre és az alkalmazásuk általunk feltárt nehézségeire. Megfigyeléseink és kérdőíves felmérésünk alapján a hallgatók szívesen használták mindkét alkalmazást, mindkét eszközzel gazdag, közösen felépített vizuális objektumokat hoztak létre, melyek alapjául szolgáltak a további csoportmunkáknak. Azonban mindkét eszköznek megvannak a korlátai, melyekről érdemes tudni, ha számítógéppel támogatott kollaboratív csoportmunkához szeretnénk használni bármelyik eszközt és módszert az órán.